

Lipetov „Miklavž“.

L. Grossmannova-Brodská — Jožef Gruden.

e bodeš tako nemiren, pa porečem svetemu Miklavžu, naj ti letos ne prinese ničesar,« so zažugali Potočnikova mati malemu Lipetu, ki je razposajeno uganjal burke po sobi.

Te besede so zalegle, deček je umolknil, vzel knjigo s podobami v roke pa sedel v kot, odkoder se je kmalu oglasil: »Prosim vas, mati, kdaj pa bo nosil sveti Miklavž?«

»Kmalu boš pričakal, kmalu,« so mu odgovorili mati, »samo še trikrat pojdeš spat, pa bo!«

Lipe je hotel od veselja poskočiti, a ker se je spomnil, da mora biti »priden«, je zopet sedel in zrl podobe v knjigi.

Čez nekoliko časa so prišli k Potočnikovim sosedova botra, in Lipetova mati so jih vedli v stransko stanico, kamor so vrata ostala priprta. Obe ženi sta tam skupaj glasno govorili, za kar se Lipe izprva ni zmenil, ali naglo je zbistril svojo pozornost, kadar je zaslišal, kako so mati pravili: »Novakovka, pogledajte no, kaj mi je poslal Miklavž. Tako blago je tukaj nenavadno, zato sem se ga razveselila!«

Jož, kako je Lipe vlekel na uho te besede! Vedel je sicer, da dobivajo pridni otroci bogate dari od Miklavža, ali da bi sveti Miklavž nosil darove tudi materam, pa ni še nikdar slišal. Zvedavo in po prstih se je prikradel do samih vrat, od koder je videl skozi špranjo, kako so mati razkazovali sosedi čedno košarico, pokrito z belim prtičem, ki so jo potem skrili v zgornji predal v omari. To je moralo biti res kaj posebnega, Lipe je kar gorel od radovednosti. Ali naj vpraša mater? O ne, ne bo jih vprašal ne, mati bi bili hudi, da je prisluškal, rajši bo počakal, da bo sam, pa bo vse lepo pogledal.

Priložnost za to se mu je ponudila takoj naslednjega dne. Toliko da so mati odšli iz sobe, pa se je previdno tja primuzal, pristavil si mizico ter

odprl omaro. In ni iskal dolgo. Precej pri kraju je bila tista čedna košarica. Ko pa je privzdignil prtič, kako se je čudil, zagledavši neko posebno, neznano ovočje, podobno dateljem, samo dosti večje in krasno zardelo. Ali so to datelji? Ne, poznam jih dobro, kaj bi vendar bilo? Izvestno nekaj jako dobrega in nenavadnega, saj so vendar sama njegova mati dobili to od Miklavža!

»Pokusil bom, eno si bom vzel, nihče ne bo ničesar opazil,« je modroval Lipe in stisnil nenavadni sad v žep. In težko da bi bili Potočnikova mati zvedeli za Lipetovo preveliko radovednost, da jih ni čez nekaj časa prestrašil njegov glasni jok in stok.

»Mati, jaz gorim, tako me peče v grlu, oh, oh,« je plakal Lipe, kakor bi ga drli na meh.

»Nesrečni otrok! Kaj pa ti je? Govori, da ti pomagam,« so poizvedovali preplašena mati.

»Prosim, mati, ne bodite hudi, jaz sem vzel en datelj iz tiste košarice, ki vam jo je poslal Miklavž, a zdaj me tako peče, tako peče!« je tarnal deček.

»Datelj, kakšen datelj?« so se čudili Potočnikova mati.

»Tam iz omare, ki ste jih včeraj razkazovali Novakovi materi.«

Potočnikova mati so ostrmeli in zvili roke: »O ti radovednost grda, ti, zdaj si jo staknil! Ali si tisto pojedel?«

»Seveda, kar pogoltnil sem, a zdaj peče, peče, jaz bom zgorel, oh, oh!« se je iznova zvijal Lipe.

»Naglo vse izpljuvaj, pa tukaj se napij mleka! Niti na misel mi ni prišlo, da znaš ti tako na uho vleči — za durmi,« so ga resno svarili mati.

Požrešno je pil Lipe hladeče mleko in si je samo to želel, da ne bi nihče domačih zvedel za njegovo nezgodo in morda povedal sv. Miklavžu. Zdaj so vstopili oče v hišo, in mati so jim vzrok Lipetove nezgode pojasnili takole: »Včeraj sem govorila z Novakovo materjo o svojem bratu Miklavžu,

ki mi je poslal z Ogrskega, kamor je šel spomladi s svojim polkom, za pokušnjo nekoliko paprike. Naš Lipe je pa nekaj besed prestregel ter izprežal in meneč, da je to nekaj posebnega, je pojedel eno papriko. Sladko mleko mu bo dobro delo, ali kaj poreče na to pravi Miklavž, tega ne vem.«

»Oh, oče, mati, ne bodite hudi, saj ne bom nikdar več,« je žalostno prosil Lipe.

»O verjamem, da ne boš več okušal paprike,« so se smejali oče, »ali zdaj boš vedel, da ni vselej dobro, kar je lepo.«

»Oh, tako je bilo videti dobro, pa je tako žarko kakor sam strup,« se je zopet opravičeval Lipe, ki je po zasluženem ukoru imel dovolj časa premišljevati, da sta njegov stric, vojak Miklavž na Ogrskem, pa sveti Miklavž v nebesih dve povsem različni osebi.

S starši se je spravil s prošnjo, a s sv. Miklavžem z molitvijo; mogoče bo vendarle pomagalo, posebno še, ker so mu mati obljubili, da bodo zanj prosili sv. Miklavža.

Jagodice v zimi.

Jborni koči, kraj gozda, je živela stara ženica s svojo vnukinjo. Starka je zbolela. Mala vnukinja ji je pa stregla, pridno, skrbno, kolikor so ji le dopuščale mlade moči.

Dolgo je trajala ta bolezen. V hiši je zmanjkalo jedil, in uboga deklica je hodila v bližnjo vas k dobrim ljudem prosit hrane za bolno babico.

Nekega večera, ko je starka skoro ves dan izmučena prespala, je poklicala k sebi deklico in ji velela:

»Preljuba Linica! Glej, ure so mi štete, konec bo mojega trpljenja. A preden umrem, bi rada še pokusila sveže jagode. Vem, da ne zorijo sedaj; zato mi jih, ljubo dete, tudi ne moreš nabrati.«